

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

Навчально-науковий інститут архітектури,
дизайну та образотворчого мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Композиція

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>обов'язкова ОК 9</i>
семестр	<i>1,2</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>8/Модуль 1 – 4; Модуль 2 – 4.</i>
форма підсумкового контролю	<i>диференційований залік – 1 модуль диференційований залік – 2 модуль</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>Образотворчого мистецтва та дизайну</i>

для здобувачів вищої освіти:

рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський) /</i>
галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
спеціальність	<i>023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»</i>
освітня програма	<i>«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»</i>
форма навчання	<i>денна</i>

2024 – 2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробники:

Ольга ПІДЛІСНА, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри ОМД

Поліна ДЗЮБЕНКО, кандидат архітектури,
доцент кафедри ОМД

Юрій СОСНИЦЬКИЙ, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри ОМД

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри образотворчого мистецтва та дизайну**

Протокол від « 19 » серпня 2024 року № 1

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітній програмі:

«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Гарант освітньої програми

Юрій СОСНИЦЬКИЙ, доцент, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

**Директор навчально-наукового інституту
архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва**

Тетяна РИЩЕНКО,
кандидат технічних наук, доцент, професор
кафедри архітектури будівель та споруд і дизайну
архітектурного середовища

1. Мета дисципліни

Мета викладання Композиції – ознайомлення студентів – майбутніх художників із основними поняттями, засобами, прийомами композиційної організації художніх творів, а також надбання студентами теоретичних знань у використанні цих засобів для вираження композиційного задуму на площині, в об’ємі та просторі. Усвідомлення закономірностей розвитку образотворення та вміння аналізувати твори різноманітних мистецьких практик

2. Міждисциплінарні зв’язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на початковий рівень, отриманий кожним студентом індивідуально, на рівні середньої освіти. На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються: Історія мистецтва, Живопис, Кольорознавство, Рисунок та пластична анатомія, Музейна практика, Цифровий практикум, Творчий практикум, Монументальний живопис, Теорія мистецтва, Художньо-проектна практика, Архітектура і синтез мистецтв.

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ПРН6.Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об’ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах	Студентоцентризований підхід передбачає: репродуктивний метод (лекції з відео презентаціями; інформаційними дистанційними засобами). У практичних завданнях - творчо-репродуктивний метод (використовуючи інтеграційні засоби, аналітично-креативні, колективної дії, такі як дискусія; гра; творчий пошук).	Поточний контроль: Оцінювання інд. практ. завдань; Тестові контрольні роботи з теорії; кафедральні перегляди: Підсумковий контроль: семестровий перегляд; екзамен	ПРН6.1. Знати основні засоби композиції для різних видів образотворчого мистецтва, розуміти зміст понять та термінів художньої композиції. ПРН6.2. Мати навички виконання площинної, фронтальної, об’ємної та глибинно-просторової композиції для передачі особистого задуму. ПРН6.3. Вміти шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. ПРН6.4. Вміти робити композиційний аналіз твору або явища образотворчого мистецтва. ПРН6.5. Мати навички міжособистісної взаємодії, індивідуальної роботи та роботи у групі.
ПРН8.Аналізувати, стилізувати,	Студентоцентризований підхід передбачає:	Поточний контроль:	ПРН8.1. Вміти аналізувати принципи

інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.	репродуктивний метод (лекції з відео презентаціями; інформаційними дистанційними засобами). У практичних завданнях - творчо-репродуктивний метод (використовуючи інтеграційні засоби, аналітично-креативні, колективної дії, такі як дискусія; гра; творчий пошук).	Оцінювання інд. практ. завдань; Тестові контрольні роботи з теорії; кафедральні перегляди: Підсумковий контроль: семестровий перегляд; екзамен	морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини ПРН8.2. Вміти стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти за ідеєю художнього твору. ПРН8.3. Вміти застосовувати результати аналізу оточуючого середовища та аналогів при формуванні концепції твору та побудові художнього образу
ПРН15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.	Студентоцентризований підхід передбачає: репродуктивний метод (лекції з відео презентаціями; інформаційними дистанційними засобами). У практичних завданнях - творчо-репродуктивний метод (використовуючи інтеграційні засоби, аналітично-креативні, колективної дії, такі як дискусія; гра; творчий пошук).	Поточний контроль: Оцінювання інд. практ. завдань; Тестові контрольні роботи з теорії; кафедральні перегляди: Підсумковий контроль: семестровий перегляд; екзамен	ПРН15.1. Вміти застосовувати фахову термінологію. ПРН15.2. Вміти застосовувати теорію при аналізі творів образотворчого мистецтва декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів. ПРН15.2. Мати навички застосування методики образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Формальна композиція.

Змістовий модуль 1.1. Ознаки та види композиції (єдність, рівновага, пропорційність, підпорядкування).

Основні етапи історичного розвитку теорії композиції з часів первісних художників до XXI ст.

Загальні відомості про композицію; основні поняття та елементи художньої композиції (крапка, штрих, лінія, пляма, площа, об'єм, простір, геометричний та композиційний центр), види композиції, пошук пропорцій.

Ряди Фібоначчі, Золотий перетин у математиці архітектурі, природі, живописі, дизайні, супідрядність елементів, види композиції, пошук пропорцій.

Змістовий модуль 1.2. Типи композиції (відкрита-замкнута, статична-динамічна, симетрична-асиметрична).

Засоби художньої композиції (нюанс, контраст, динаміка, статика, метр, ритм, симетрія, асиметрія, тектоніка тощо.). Організація площини.

Типи композиції та композиційні прийоми; відкрита-замкнута композиція. Розширене поняття метру і ритму в художній композиції. Динаміка та статика як головні характеристики композиції. здвиг, дублювання, комбінаторика на основі Рядів Фібоначчі, Золотого перетину. Комбінаторика на основі природних форм в живописі, дизайні, супідрядність елементів.

Світло-тональні відносини та колір як засіб урівноваження композиції; організація формату колірними плямами; емоційна виразність кольору. Тектоніка в об'єктах архітектури та дизайну. Поняття про фронтальну, об'ємну та глибинно-просторову композицію.

Змістовий модуль 1.3. Прийоми та засоби композиції.

Людина – міра усіх речей. Поняття про модульність; модутори, біоніка та біонічні формоутворення. Розклад форми на елементи. Поняття про аналог та стилізацію. Композиційні зв'язки як відображення внутрішньої будови об'єкту.

Поняття «знаковості» змісту у композиції; орнаментальна композиція як поєднання семантичних символів.

Модуль 2. Принципи створення різних видів композиції.

Композиційний аналіз.

Змістовий модуль 2.1. Композиційний аналіз художнього твору. Фронтальна композиція.

Образність у художній композиції; творчий задум. Абстрактне і конкретне. Реалізм. Мова реальних символів. Асоціативна композиція.

Фронтальна композиція в образотворчому мистецтві. Композиційний аналіз художнього твору.

Змістовий модуль 2.2. Об'ємна та глибинно-просторова композиції.

Фронтальна композиція в образотворчому мистецтві. Композиційний аналіз художнього твору.

Глибинно-просторова композиції в образотворчому мистецтві, дизайні, архітектурі.

Змістовий модуль 2.3. Тематична декоративна композиція.

Тематична композиція в мистецтві. Систематизація понять художньої композиції відповідно фаховим особливостям.

Декоративна композиція. Стилзація в образотворчому мистецтві та поняття декоративної композиції.

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ 1(1семестр)	120	16	32		72

Змістовий модуль 1.1	30	5	8		17
Змістовий модуль 1.2	30	5	8		17
Змістовий модуль 1.3	45	6	16		23
Підсумковий контроль	15				15
МОДУЛЬ 2(2семестр)	120	16	48		56
Змістовий модуль 2.1	30	5	12		13
Змістовий модуль 2.2	30	5	18		7
Змістовий модуль 2.3	45	6	18		21
Підсумковий контроль	15				15

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Модуль 1. Формальна композиція.		
Змістовий модуль 1.1		
Ознаки та види композиції (єдність, рівновага, пропорційність, підпорядкування).		
Тема 1.1.1 Основні етапи історичного розвитку теорії композиції	Основні етапи історичного розвитку теорії композиції з часів первісних художників до ХХІ ст.	1
Тема 1.1.2 Загальні відомості про композицію;	Основні поняття та елементи художньої композиції (крапка, штрих, лінія, пляма, площа, об'єм, простір, геометричний та композиційний центр), види композиції.	2
Тема 1.1.3 Загальні відомості про композицію (пропорції);	Ряди Фібоначчі, Золотий перетин у математиці архітектурі, природі, живописі, дизайні, супідряність елементів, види композиції, пропорціонування.	2
Змістовий модуль 1.2		
Типи композиції (відкрита-замкнута, статична-динамічна, симетрична-асиметрична).		
Тема 1.2.1 Засоби художньої композиції	Нюанс, контраст, динаміка, статика, метр, ритм, симетрія, асиметрія, тектоніка тощо. Організація площини.	2
Тема 1.2.2 Типи композиції та композиційні прийоми	Відкрита-замкнута композиція. Розширене поняття метру і ритму в художній композиції. Динаміка та статика як головні характеристики композиції. здвиг, дублювання, комбінаторика на основі Рядів Фібоначчі, Золотого перетину. Комбінаторика	2

	на основі природних форм в живописі, дизайні, супідряність елементів.	
Тема 1.2.3. Світло-тональні відносини та колір як засіб урівноваження композиції.	Організація формату колірними плямами; емоційна виразність кольору. Тектоніка в об'єктах архітектури та дизайну. Поняття про фронтальну, об'ємну та глибинно-просторову композицію.	1
Змістовий модуль 1.3 Прийоми та засоби композиції.		
Тема 1.3.1. Людина – міра усіх речей. Поняття про модульність	Модулори. Біоніка та біонічні формоутворення. Розклад форми на елементи. Поняття про аналог та стилізацію.	2
Тема 1.3.2. Композиційні зв'язки як відображення внутрішньої будови об'єкту.	Композиція культових архітектурних споруд світу. Поняття стилю в мистецтві та архітектурі.	2
Тема 1.3.3. Поняття "знаковості" змісту у композиції.	Орнаментальна композиція як поєднання семантичних символів	2
Модуль 2. Принципи створення різних видів композиції. Композиційний аналіз.		
Змістовий модуль 2.1. Композиційний аналіз художнього твору. Фронтальна композиція.		
Тема 2.1.1 Образність у художній композиції	Творчий задум. Абстрактне і конкретне. Реалізм. Мова реальних символів. Асоціативна композиція.	6
Тема 2.1.2. Фронтальна композиція.	Фронтальна композиція в образотворчому мистецтві. Композиційний аналіз художнього твору.	6
Змістовий модуль 2.2. Об'ємна та глибинно-просторова композиції.		
Тема 2.2.1. Об'ємна композиції.	Об'ємна композиція в образотворчому мистецтві, дизайні, архітектурі.	8
Тема 2.2.2. Глибинно-просторова композиції.	Глибинно-просторова композиції в образотворчому мистецтві, дизайні, архітектурі.	10
Змістовий модуль 2.3. Тематична декоративна композиція.		
Тема 2.3.1 Тематична	Систематизація понять художньої композиції	9

композиція в мистецтві.	відповідно фаховим особливостям.	
Тема 2.3.2 Декоративна композиція.	Стилізація в образотворчому мистецтві та поняття декоративної композиції.	9

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1.1 Ознаки та види композиції (єдність, рівновага, пропорційність, підпорядкування).		
Тема 1.1.1 Засоби виразності художньої композиції.	Вправа на виконання штриховки (крапка, штрих), деформація, лінія, пляма (ручна графіка – лайнер, фломастер, туш-пензлик, планшет 50 × 50, олівець, ластик)	2
Тема 1.1.2. Способи виділення композиційного центру.	Вправа на виділення композиційного центру світлом, кольором, розміром, формою в статичних та динамічних композиціях. Шість неформальних композицій-вправ (А3 форматі, гуаш).	2
Тема 1.1.3. Аналіз роботи майстра авангарду.	Вправа на копіювання та аналіз побудови роботи майстра авангарду засобами пропорціонування. (А3 форматі, гуаш, чорний лайнер чи гелева ручка, кольорові гелеві ручки чи олівці).	4
Змістовий модуль 1.2 Типи композиції (відкрита-замкнута, статична-динамічна, симетрична-асиметрична).		
Тема 1.2.1. Композиція із заданих елементів.	Вправа на створення неформальної композиції із геометричних фігур та аналіз її побудови засобами пропорціонування. (А3 форматі, гуаш, чорний лайнер чи гелева ручка, кольорові гелеві ручки чи олівці).	4
Тема 1.2.2. Композиція на основі метру та ритму.	Вправа на створення неформальної композиції із геометричних фігур на основі метру та ритму. (А3 форматі, гуаш).	2
Тема 1.2.3. Світло-тональні відносини та колір як засіб композиції.	Колірна площинна композиція на емоційну виразність. (А3 форматі, гуаш).	2
Змістовий модуль 1.3		

Прийоми та засоби композиції.		
Тема 1.3.1. Людина - міра усіх речей.	Біонічні перетворення (А3 форматі, гуаш).	4
Тема 1.3.2. Поняття "знаковості" змісту у композиції	Орнаментальна композиція на основі обраних символів (українські руни). (А3 форматі, гуаш).	4
Змістовий модуль 2.1. Композиційний аналіз художнього твору. Фронтальна композиція.		
Тема 2.1.1. Композиційний аналіз художнього твору.	Композиційний аналіз художнього твору заданої роботи майстра реалістичного живопису. (А3 формат).	4
Тема 2.1.2. Композиційні зв'язки як відображення внутрішньої будови об'єкту.	Фронтальна композиція архітектурної споруди з відображенням композиційного аналізу (А3 форматі, гуаш).	4
Змістовий модуль 2.2. Об'ємна та глибинно-просторова композиції.		
Тема 2.2.1. Образність у художній композиції (об'ємна композиція).	Асоціативна об'ємна композиція на тему арт-об'єкту на основі біонічної форми (А3 формат, макет).	4
Тема 2.2.2. Образність у художній композиції (глибинно-просторова композиція).	Асоціативна глибинно-просторова композиція на тему арт-об'єкту на основі біонічної форми (А3 формат, макет).	4
Змістовий модуль 2.3. Тематична декоративна композиція.		
Тема 2.3.1. Стилзація предметів побуту.	Стилзація предметів побуту. (А3 формат, олівець, туш, лайнер, гуаш).	4
Тема 2.3.2. Тематична декоративна композиція в теплій кольоровій гамі.	Виконання декоративного натюрморту на основі натури в теплій кольоровій гамі, що будується на плавних пластичних лініях рисунку. (А3 формат, гуаш).	6
Тема 2.3.2. Тематична декоративна композиція в	Виконання декоративного натюрморту на основі натури в холодній кольоровій гамі, що будується на ламаних лініях рисунку. (А3 формат, гуаш).	6

холодній кольоровій гамі.		
---------------------------	--	--

8. Індивідуальне завдання (ІЗ) (не передбачене)

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Методи поточного контролю:

- усне опитування;
- поточні перегляди графічних завдань змістових модулів;

Методи модульного контролю: перегляд виконаних аудиторних та самостійних завдань і вправ по темах змістових модулів та письмове тестування за кожним змістовим модулем;

Методи підсумкового семестрового контролю:

- диференційований залік, на основі комплексного перегляду аудиторних завдань і самостійної роботи з дисципліни «Композиція» та контрольні тестові завдання.

Під час освітнього процесу його учасники повинні дотримуватись вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Університету та принципів і правил академічної доброчесності. ([Положення про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату](#))

Результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті визнаються згідно [Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова](#).

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів				
	усього	практ.	лаб.	сам. роб.	
				завдання	мод. к.
МОДУЛЬ 1 (1 семестр)	100				
Змістовий модуль 1	20	10	-	8	2
Змістовий модуль 2	20	10	-	8	2
Змістовий модуль 3	30	15	-	13	2
Підсумковий контроль	30				
МОДУЛЬ 2 (2 семестр)	100				
Змістовий модуль 1	20	10		8	2
Змістовий модуль 2	20	10		8	2
Змістовий модуль 3	30	15		13	2
Підсумковий контроль	30				

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю	Розподіл балів
Модуль 1	

Змістовий модуль 1.1	20
Практичне завдання №1 «Засоби виразності художньої композиції»	3
Практичне завдання №2 «Способи виділення композиційного центру»	3
Практичне завдання №3 «Аналіз роботи майстра авангарду»	4
Самостійна робота №1 «Способи виділення композиційного центру» (виконання по затвердженим ескізам)	2
Самостійна робота №2 «Аналіз роботи майстра авангарду» (ескізування)	3
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ 1	3
Модульний контроль за ЗМ 1 Перегляд виконаних завдань	2
Змістовий модуль 1.2	20
Практичне завдання №4 «Композиція із заданих елементів»	3
Практичне завдання №5 «Композиція на основі метру та ритму»	3
Практичне завдання №6 «Колірна площинна композиція на емоційну виразність»	4
Самостійна робота №3 «Колірна площинна композиція на емоційну виразність» (ескізування)	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ 2	3
Модульний контроль за ЗМ 2 Перегляд виконаних завдань	2
Змістовий модуль 1.3	30
Практичне завдання №7 «Біонічні перетворення» (ескізування)	7
Практичне завдання №8 «Орнаментальна композиція на основі сакральної символіки»	8
Самостійна робота №4 «Біонічні перетворення» (ескізування)	5
Самостійна робота №5 «Орнаментальна композиція на основі сакральної символіки» (ескізування)	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ 3	3
Модульний контроль за ЗМ 3 Перегляд виконаних завдань	2
Підсумковий контроль – диф. залік	30
Тест за теоретичним матеріалом	15
Підготовка експозиції та презентація завдань	15
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ 1	100
Модуль 2	
Змістовий модуль 2.1	20
Практичне завдання №9 «Композиційний аналіз художнього твору»	5
Практичне завдання №10 «Фронтальна композиція»	5
Самостійна робота №6 «Композиційний аналіз художнього твору» (ескізування)	2
Самостійна робота №7 «Фронтальна композиція» (ескізування)	3

Тест за теоретичним матеріалом ЗМ 1	3
Модульний контроль за ЗМ 1 Перегляд виконаних завдань	2
Змістовий модуль 2.2	20
Практичне завдання №11 «Асоціативна об'ємна композиція на основі біонічної форми»	5
Практичне завдання №12 «Асоціативна глибинно-просторова композиція на основі біонічної форми».	5
Самостійна робота №8 «Асоціативна об'ємна композиція на основі біонічної форми» (ескізування)	2
Самостійна робота №9 «Асоціативна глибинно-просторова композиція на основі біонічної форми» (ескізування)	3
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ 2	3
Модульний контроль за ЗМ 2 Перегляд виконаних завдань	2
Змістовий модуль 2.3	30
Практичне завдання №13 «Стилізація предметів побуту»	5
Практичне завдання №14 «Декоративний натюрморт на основі натури в теплій кольоровій гамі» (ескізування)	5
Практичне завдання №15 «Декоративний натюрморт на основі натури в холодній кольоровій гамі»	5
Самостійна робота №10 «Стилізація предметів побуту» (ескізування)	3
Самостійна робота №11 «Декоративний натюрморт на основі натури в теплій кольоровій гамі» (ескізування)	3
Самостійна робота №12 «Декоративний натюрморт на основі натури в холодній кольоровій гамі» (ескізування)	4
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ 3	3
Модульний контроль за ЗМ 3 Перегляд виконаних завдань	2
Підсумковий контроль – диф. залік	30
Тест за теоретичним матеріалом	15
Підготовка експозиції та презентація завдань.	15
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ 2	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, диф. заліку	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного	не зараховано з можливістю повторного

	складання	складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання:

До підсумкового семестрового контролю у формі публічного захисту допускаються здобувачі, які виконали всі завдання і набрали за кожним змістовим модулем більше половини балів від максимально можливих.

90-100 – балів виставляється за майстерно виконані у повному обсязі аудиторні та самостійні творчі роботи з дотриманням усіх встановлених програмою вимог і визначених результатів навчання.

82-89 – роботи, які виконані у повному обсязі, відповідають творчій концепції, вимогам композиції, цілісності та виразності художнього образу, але містять несуттєві відхилення технічного характеру.

74-81 – роботи які виконані у повному обсязі, але містять похибки, що принципово не впливають на повноту й виразність виконання творчого завдання (часткове порушення принципів композиції та цілісності зображення, техніко-технологічних вимог виконання).

64-73 – роботи виконані не в повному обсязі, мають відхилення від програмних завдань (необґрунтованість застосування виразних засобів, методів та прийомів творчої роботи).

60-63 – роботи містять похибки у відображенні концепції, використанні засобів виразності в процесі створення художнього образу, порушення цілісності, тонової, кольорової гармонії, потребують оформлення, т. і.

35-59 – роботи виконані не в повному обсязі з суттєвими похибками, які принципово порушують цілісність композиції, форму, тонові та кольорові гармонії, демонструють низький рівень володіння засобами виразності та порушення техніко-технологічного виконання, що не відповідає програмним результатам навчання.

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з дисципліни «Основи художньої композиції» для студентів 1 курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності «023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: О. В. Підлісна, – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 20 с.

2. Матеріали до завдань на платформі MOODLE ХНУМГ : Режим доступу: dl.kname/edu.ua/fibs/index.php?id=2910

3. Конспект лекцій з «ОХК» для спеціальності «ОМ».

4. Живопис : навч. посіб. (для студ. ден. форми навч. за спец 023 - Мистецтво, 022- Дизайн, 191 – Архітектура та містобудування) / О. Ч. Чирва, А. В. Сімонова, М. Лобко-Зампасі, Д. Ю. Вінтаєв, В. П. Манохін, П. В. Мірончик, Ю. О. Сосницький; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. - 160

[c.https://eprints.kname.edu.ua/61460/1/2021%206%D0%9D%201-%D0%A0%D0%98%D0%A1.%20%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%9E%D0%91%D0%98%D0%95%20%D0%BE%D1%81%D0%BD.pdf](https://eprints.kname.edu.ua/61460/1/2021%206%D0%9D%201-%D0%A0%D0%98%D0%A1.%20%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%9E%D0%91%D0%98%D0%95%20%D0%BE%D1%81%D0%BD.pdf)

5. Рисунок та пластична анатомія :навч. посіб.: / О. Ю. Оленіна, В. П. Манохін, П. В. Мирончик, Н. С. Вінтаєва, Д. Ю. Вінтаєв, П. О. Дзюбенко, О. Ч. Чирва; [за заг. ред. О.Ю. Оленіної]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 238 с.
<https://eprints.kname.edu.ua/61460/1/2021%206%D0%9D%201-%D0%A0%D0%98%D0%A1.%20%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%9E%D0%91%D0%98%D0%95%20%D0%BE%D1%81%D0%BD.pdf>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): [навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів] / В.Є. Михайленко, М.І.Яковлев – К.: Каравела,–2004 – 304с.доступ: 72.01 (075) 0-75
2. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та малюнок. Київ : Техніка, 1997, 221 с.
3. Лисиця В.Т. Колірні моделі та закони поширення світла : навчальний посібник. Харків : ХНУ імені Н.В. Каразіна, 2012. 82 с
4. Цвіль В. Невідомий Кандинський. Київ : Києво-Могилянська академія, 2017. 192 с
5. Іттен Й. Мистецтво кольору. Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : Art Naas, 2022, 96 с.
6. Зайцева В.І. Практика композиції навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти / Зайцева В.І. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. – 116 с.
7. Половна-Васильєва О.А. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва – Дніпропетровськ, Роял – Принт, 2015. – 34 с.
8. Потрашкова Л. В. Основи композиції та дизайну. Навчальний посібник. — Харків: Вид. ХНЕУ, 2007. — 150 с. (укр. мов.).
9. Яремкін М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. — Тернопіль: Підручник і посібник, 2009. — 112 с.
10. Пічкур М. О.Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Харків: ПромАрт, 2021. 248 с
11. Радченко А. О. Основи архітектурної графіки : навч. посібник / А. О. Радченко, О. Ю. Усачова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 248 с.

Обладнання, устаткування, програмні продукти

1. Обладнання: мольберти, реквізит натюрмортної бази, скульптури голови людини – античні, відродження, анатомічні голови та їх фрагменти, череп людини, скульптури постаті людини античні та відродження, стільці, освітлювальні прилади, подіуми, установи для фарб.
2. Матеріали: пензлі, фарби, пензлі, папір, картон, клей.
3. Наочно – демонстраційний матеріал: роботи методичного фонду, наочні примірники.

Навчання проводиться у рисувальних залах: ауд. 603 (ц. к.), 306, 307 арх. к. художні майстерні «Архаус».

Платформа дистанційного навчання Moodle, Office 365, Teams.

Аркуш актуалізації
для 2024-2025 року не передбачено

Робоча програма навчальної дисципліни на 2024 – 2025 навчальний рік
переглянута та затверджена «Без змін»

Повна назва навчальної дисципліни

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>обов'язкова / вибіркова, шифр за ОП</i>
семестр	<i>номер семестру, або кількох</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>кількість кредитів ЄКТС, коли два і більше модулів, дати загальну кількість та по модулях</i>
форма підсумкового семестрового контролю	<i>екзамен / диференційований залік / залік, коли два і більше модулів, писати послідовно</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська та/або англійська</i>
кафедра	<i>назва кафедри, яка забезпечує дисципліну</i>

для здобувачів вищої освіти:

рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий)</i>
галузь знань	<i>шифр і повна назва галузі знань</i>
спеціальність	<i>код і повна назва спеціальності</i>
освітня програма	<i>повна назва освітньої програми</i>
форма навчання	<i>денна / вечірня/ заочна / дистанційна</i>

Робочу програму на 2024 – 2025 навчальний рік схвалено **на засіданні** кафедри
ОМД

Протокол від «____» _____ 202_ року № ____

Гарант освітньої програми*

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ, науковий ступінь, вчене звання, посада _____

підпис

Керівник групи забезпечення спеціальності**

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ, науковий ступінь, вчене звання, посада _____

підпис